

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ
І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**

Кафедра культурології

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан факультету

_____ Інна Савицька

"__" _____ 2026 р.

СХВАЛЕНО

на засіданні кафедри

культурології

Протокол №__ від "__" _____ 2026 р.

Завідувач кафедри

_____ Ірина Майданюк

РОЗГЛЯНУТО

Гарант ОП «Журналістика»

_____ Харченко Світлана Василівна

**РОБОЧА ПРОГРАМА
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

ОРАТОРСЬКЕ МИСТЕЦТВО

Галузь знань С Соціальні науки, журналістика, інформація та міжнародні відносини

Спеціальність С7 Журналістика

Освітня програма Журналістика

Факультет Гуманітарно-педагогічний

Розробник: д. філос. наук Майданюк І.З., к. філолог. н. Пузиренко Я.В., викл. Каминіна

О.В

Київ - 2026 р.

Опис навчальної дисципліни

Ораторське мистецтво є обов'язковою дисципліною у рамках освітньої програми з журналістики, спрямованою на формування навичок ефективного публічного виступу, розвитку комунікативної компетентності та здатності переконливо доносити інформацію. У процесі вивчення розглядаються основи риторики, техніки підготовки та проведення публічних виступів, невербальні засоби комунікації, управління аудиторією, а також особливості мовленнєвої поведінки у різних комунікаційних ситуаціях. Значна увага приділяється практичним заняттям, тренінгам та аналізу власних виступів з метою підвищення рівня ораторського мистецтва. Це забезпечує здатність студентів ефективно застосовувати набуті знання у професійній діяльності, зокрема у створенні та подачі інформаційних матеріалів, веденні прес-конференцій та публічних заходів, що є важливим для формування сучасних журналістських компетентностей.

Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь

Освітній ступінь	Першого (бакалаврського) ОП
Галузь знань	С Соціальні науки, журналістика, інформація та міжнародні відносини
Спеціальність	С7 Журналістика
Освітня програма	Журналістика
Факультет/ННІ	Гуманітарно-педагогічний

Характеристика навчальної дисципліни

Вид	Обов'язкова
Загальна кількість годин	120
Кількість кредитів ECTS	4
Кількість змістових модулів	3
Курсовий проект (робота) (за наявності)	-
Форма контролю	Екзамен

Показники навчальної дисципліни для денної та заочної форм здобуття вищої освіти (повний термін навчання)

	Форма здобуття вищої освіти	
	денна	заочна
Курс (рік підготовки)	1	-
Семестр	2	-
Лекційні заняття	30 год.	-
Лабораторні роботи	-	-
Практичні, семінарські заняття	30 год.	-
Самостійна робота	60 год.	-
Кількість тижневих аудиторних годин для денної форми здобуття вищої освіти	4 год.	-
Форма контролю	Екзамен	-

Мета, компетентності та програмні результати навчальної дисципліни

Мета: Мета дисципліни полягає у формуванні у студентів навичок ефективного публічного мовлення, оволодінні техніками переконливого викладу думок, розвитку комунікативної впевненості та здатності адаптувати ораторські прийоми відповідно до цільової аудиторії та контексту професійної діяльності у сфері журналістики.

Перелік навчальних дисциплін, які передують вивченню «Ораторське мистецтво» (за їх наявності) ОК1 Сучасна українська мова ЗМІ, ОК7 Практична стилістика, ОК16 Теорія масової комунікації, ОК18 Професійне мовлення журналіста, ОК19 Журналістська етика

Набуття компетентностей

ЗК3 — Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК4 — Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК8 — Здатність навчатися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК11 — Здатність спілкуватися державною мовою.

СК1 — Здатність застосовувати знання зі сфери соціальних комунікацій у своїй професійній діяльності

СК4 — Здатність організовувати й контролювати командну професійну діяльність.

Програмні результати навчання

ПРН1 — Пояснювати свої виробничі дії та операції на основі отриманих знань.

ПРН11 — Вільно спілкуватися з професійних питань, включаючи усну, письмову та електронну комунікацію, українською мовою.

ПРН13 — Передбачати реакцію аудиторії на інформаційний продукт чи на інформаційні акції, зважаючи на положення й методи соціальнокомунікаційних наук.

Програма та структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин (денна форма)						Кількість годин (заочна форма)					
	л	лаб	сем	п	с.р.	усього	л	лаб	сем	п	с.р.	усього
Модуль 1. Ораторське мистецтво у сучасному вимірі												
Тема 1. Культура професійного мовлення: основні поняття та компоненти	2	-	-	-	4	6	-	-	-	-	-	-
Тема 2. Структура публічного мовлення: побудова та елементи	2	-	-	2	8	12	-	-	-	-	-	-
Тема 3. Техніка мовлення: артикуляція, інтонація, темп	2	-	-	2	-	4	-	-	-	-	-	-
Тема 4. Правила грамотного мовлення: орфоепія та стилістика	2	-	-	4	8	14	-	-	-	-	-	-
Тема 5. Виразність мовлення: засоби та прийоми підвищення	2	-	-	2	-	4	-	-	-	-	-	-
Разом за модулем 1	10	0	0	10	20	40	-	-	-	-	-	-
Модуль 2. Теорія і практика публічного виступу												
Тема 1. Сутність і функції публічного мовлення	2	-	-	2	20	24	-	-	-	-	-	-
Тема 2. Принципи та значення публічного виступу	2	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-
Тема 3. Підготовка до виступу: структура та планування	2	-	-	2	-	4	-	-	-	-	-	-
Тема 4. Композиція публічного виступу	2	-	-	2	-	4	-	-	-	-	-	-
Тема 5. Техніка мовлення та її удосконалення	2	-	-	4	-	6	-	-	-	-	-	-
Разом за модулем 2	10	0	0	10	20	40	-	-	-	-	-	-
Модуль 3. Прикладна риторика.												
Тема 1. Аналіз цільової аудиторії та визначення її особливостей	2	-	-	6	20	28	-	-	-	-	-	-

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин (денна форма)						Кількість годин (заочна форма)					
	л	лаб	сем	п	с.р.	усього	л	лаб	сем	п	с.р.	усього
Тема 2. Вибір комунікативної стратегії відповідно до цільової аудиторії	2	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-
Тема 3. Логічні засоби впливу у публічних виступах	2	-	-	2	-	4	-	-	-	-	-	-
Тема 4. Психологічні засоби впливу у публічних комунікаціях	2	-	-	2	-	4	-	-	-	-	-	-
Тема 5. Створення структурованих усних публічних текстів	2	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-
Разом за модулем 3	10	0	0	10	20	40	-	-	-	-	-	-
Курсовий проект (робота)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Усього годин	30	0	0	30	60	120	-	-	-	-	-	-

Теми лекцій

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Культура професійного мовлення: основні поняття та компоненти	2
2	Тема 2. Структура публічного мовлення: побудова та елементи	2
3	Тема 3. Техніка мовлення: артикуляція, інтонація, темп	2
4	Тема 4. Правила грамотного мовлення: орфоепія та стилістика	2
5	Тема 5. Виразність мовлення: засоби та прийоми підвищення	2
6	Тема 6. Сутність і функції публічного мовлення	2
7	Тема 7. Принципи та значення публічного виступу	2
8	Тема 8. Підготовка до виступу: структура та планування	2
9	Тема 9. Композиція публічного виступу	2
10	Тема 10. Техніка мовлення та її удосконалення	2
11	Тема 11. Аналіз цільової аудиторії та визначення її особливостей	2
12	Тема 12. Вибір комунікативної стратегії відповідно до цільової аудиторії	2
13	Тема 13. Логічні засоби впливу у публічних виступах	2
14	Тема 14. Психологічні засоби впливу у публічних комунікаціях	2
15	Тема 15. Створення структурованих усних публічних текстів	2
Всього годин		30

Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Практичне застосування правил грамотного мовлення: вправи на орфоепію та стилістику	4
2	Відпрацювання структури публічного мовлення на основі створення власної короткої промови	2
3	Тренінг з технік мовлення: артикуляція, інтонація та темп у виступах	2
4	Аналіз та корекція мовлення: вправи на підвищення виразності та емоційної насиченості виступу	2
5	Практичне застосування технік голосового розігріву та дихальної гімнастики для підвищення виразності мовлення — 2 год	2
6	Вправа з підготовки та побудови структури короткого публічного виступу за заданою темою — 2 год	2
7	Аналіз та відпрацювання технік взаємодії з аудиторією під час рольових імітаційних вправ — 2 год	2
8	Розробка та презентація власного короткого публічного виступу з застосуванням принципів композиції — 2 год	2
9	Практичне відпрацювання навичок реагування на запитання аудиторії та ведення дискусії — 2 год	2
10	Аналіз цільової аудиторії та визначення її особливостей на основі кейс-стаді та практичних вправ	2
11	Розробка та презентація коротких публічних повідомлень з урахуванням особливостей аудиторії	2
12	Практика застосування логічних засобів впливу у підготовці та проведенні міні-виступів	2
13	Вправа на використання психологічних прийомів у комунікації: рольові ігри та аналіз ситуацій	2
14	Створення та презентація структурованих усних публічних текстів з урахуванням цільової аудиторії та обраної стратегії	2
Всього годин		30

Теми самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Написати реферат про роль культури професійного мовлення у сучасному журналістському середовищі.	4
2	Проаналізувати структуру публічного мовлення на основі конкретної промови відомого журналіста.	4

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
3	Розробити модель техніки мовлення для ефективного виступу перед аудиторією.	4
4	Порівняти та проаналізувати різні стилі ораторського мистецтва у сучасних медіа.	4
5	Виконати практичне завдання з вдосконалення техніки мовлення: записати та проаналізувати власний виступ.	4
6	Написати реферат про сутність і функції публічного мовлення	4
7	Проаналізувати принципи ефективної підготовки до публічного виступу	4
8	Розробити композицію типового публічного виступу з урахуванням цілей і аудиторії	4
9	Порівняти різні техніки взаємодії з аудиторією та їх вплив на ефективність виступу	4
10	Скласти модель підготовки до публічного виступу, включаючи етапи та ключові моменти	4
11	Аналіз аудиторії для публічного виступу: визначення цільової групи та її особливостей	4
12	Розробка комунікативної стратегії для різних форматів медіа	4
13	Порівняльний аналіз логічних і психологічних засобів впливу у риторичі	4
14	Створення усної презентації з урахуванням сучасних напрямів прикладної риторики	4
15	Розробка моделі адаптації повідомлення для різних аудиторій та форматів спілкування	4
Всього годин		60

Методи навчання

Методи та засоби діагностики результатів навчання:

- Усне або письмове опитування
- Тестування
- Рейтингова оцінка / самооцінювання
- Презентація проекту
- Есе

Методи навчання:

- Командна робота

- Практичне заняття
- Лекція

Оцінювання результатів навчання

Оцінювання знань здобувача вищої освіти відбувається за 100-бальною шкалою і переводиться в національну оцінку згідно чинного «Положення про екзамени та заліки у НУБіП України»

Розподіл балів за видами навчальної діяльності

Тема	Результати навчання	Оціночні бали
Модуль 1. Ораторське мистецтво у сучасному вимірі		
Лабораторна робота. Аналіз аудиторії для публічного виступу: визначення цільової групи та її особливостей	ПРН 11, ПРН 13. Модуль спрямований на розвиток навичок усної та письмової комунікації, аналізу структури публічного мовлення та формування ефективних технік виступу. Студенти здобудуть уміння аналізувати стилі ораторського мистецтва, розробляти моделі мовлення та вдосконалювати навички публічних виступів, що є необхідним для професійної діяльності журналіста та комунікатора.	15
Лабораторна робота. Розробка комунікативної стратегії для різних форматів медіа		15
Лабораторна робота. Порівняльний аналіз логічних і психологічних засобів впливу у риторичі		20
Самостійна робота. Написати реферат про роль культури професійного мовлення у сучасному журналістському середовищі		10
Самостійна робота. Проаналізувати структуру публічного мовлення на основі конкретної промови відомого журналіста		10

Тема	Результати навчання	Оціночні бали
Самостійна робота. Розробити модель техніки мовлення для ефективного виступу перед аудиторією		10
Самостійна робота. Виконати практичне завдання з вдосконалення техніки мовлення: записати та проаналізувати власний виступ		10
Модульна контрольна. Контрольна робота з теорії і практики ораторського мистецтва		10
Всього за модулем 1		100
Модуль 2. Теорія і практика публічного виступу		
Самостійна робота. Написати реферат про сутність і функції публічного мовлення	Оцінювання за модулем «Теорія і практика публічного виступу» здійснюється за результатами виконання лабораторних та самостійних робіт, а також модульної контрольної роботи.	15
Самостійна робота. Проаналізувати принципи ефективної підготовки до публічного виступу		15
Самостійна робота. Розробити композицію типового публічного виступу з урахуванням цілей і аудиторії		15
Самостійна робота. Порівняти різні техніки взаємодії з аудиторією та їх вплив на ефективність виступу		15
Самостійна робота. Скласти модель підготовки до публічного виступу, включаючи етапи та ключові моменти		15

Тема	Результати навчання	Оціночні бали
Модульна контрольна. Модульна контрольна робота за модулем «Теорія і практика публічного виступу»		25
Всього за модулем 2		100
Модуль 3. Прикладна риторика.		
Самостійна робота. Аналіз аудиторії для публічного виступу: визначення цільової групи та її особливостей	Оцінювання за модулем «Прикладна риторика. » здійснюється за результатами виконання лабораторних та самостійних робіт, а також модульної контрольної роботи.	15
Самостійна робота. Розробка комунікативної стратегії для різних форматів медіа		15
Самостійна робота. Порівняльний аналіз логічних і психологічних засобів впливу у риторичі		15
Самостійна робота. Створення усної презентації з урахуванням сучасних напрямів прикладної риторичі		15
Самостійна робота. Розробка моделі адаптації повідомлення для різних аудиторій та форматів спілкування		15
Модульна контрольна. Модульна контрольна робота за модулем «Прикладна риторика. »		25
Всього за модулем 3		100
Навчальна робота (разом за семестр)		70
Підсумковий екзамен		30
Разом за курс		100

Шкала оцінювання знань здобувача вищої освіти

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка за національною системою (екзамен/залік)
90-100	відмінно
74-89	добре
60-73	задовільно
0-59	незадовільно

Політика оцінювання

Політика щодо дедлайнів та перескладання:	Лабораторні, самостійні та модульні роботи необхідно здавати у заплановані терміни. Перескладання модульних робіт допускається за наявності поважних причин у визначені кафедрою строки.
Політика щодо академічної доброчесності:	Списування, використання сторонніх матеріалів і несанкціонованих пристроїв під час виконання контрольних робіт, заліку або екзамену заборонено.
Політика щодо відвідування:	Відвідування занять є обов'язковим. Пропуски відпрацьовуються згідно з індивідуальним графіком та правилами кафедри.

Навчально-методичне забезпечення

-електронний навчальний курс навчальної дисципліни (на навчальному порталі НУБіП України eLearn - <https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=3946>);

Рекомендовані джерела інформації

1. Борис Ковалів Мистецтво слова Видавництво – Центр навчальної літератури, 2020
2. В.Г. Пасинок Основи культури мовлення: навчальний посібник, ЦУЛ, 2020
3. Кацавець Р.С Ораторське мистецтво: підручник, видавництво 3-тє, доповнене. Київ: Алерта, 2021
4. Теслюк В.М Основи красномовства: навчальний посібник, 2021
5. Шинкарук В. Д., Теслюк В.М Риторика та ораторське мистецтво:
6. навчальний посібник, Видавництво Ліра-К, 2021